

SZEF

URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Jan Józef Kasprzyk

BDI-KO452-0511-7-1/19

Jan Józef Kasprzyk

w związku ze złożoną w dniu 11 marca 2019 r. petycją w sprawie zwiększenia świadczeń finansowych dla osób deportowanych do pracy przymusowej przez III Rzeszę, uprzejmie informuję, że została ona rozpatrzona negatywnie.

Po uchwaleniu w styczniu 1991 r. *ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego*, mocą której osobom deportowanym do ZSRR przyznano znaczne uprawnienia, pojawił się problem zadośćuczynienia osobom deportowanym przez III Rzeszę. Próba jego rozwiązania było zapoczątkowanie w 1995 r. prac legislacyjnych nad projektem ustawy o dodatku pieniężnym do emerytur i rent przysługującym m. in. osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę. Projekt ten zmierzał do zapewnienia jakiejś formy rekompensaty za doznane represje tej właśnie grupie społecznej, choć proponowane dla nich świadczenia były niższe niż te, które otrzymują osoby deportowane do ZSRR.

W trakcie prac w komisjach sejmowych ówczesny zastępca Kierownika UdSKiOR zwracał uwagę posłów, że uchwalenie projektowanych rozwiązań może doprowadzić do uprzywilejowania osób represjonowanych w ZSRR w stosunku do pokrzywdzonych przez III Rzeszę. Jednak parlamentarzyści uznali, że koszty pełnego zrównania w prawach obu tych grup społecznych byłyby zbyt wysokie w stosunku do możliwości finansowych państwa. Podnoszono również argument, że pewne uprzywilejowanie osób represjonowanych w ZSRR jest jakąś formą rekompensaty za brak jakichkolwiek przywilejów dla tych osób w okresie PRL. Dodatkowo padały głosy o znacznie trudniejszych warunkach bytowania, jakie były udziałem osób deportowanych na północ i południe ZSRR, którego wyrazem była wysoka śmiertelność wśród represjonowanych, utrzymująca się również po opuszczeniu ZSRR.

Efektom wspomnianych wyżej prac parlamentu było uchwalenie obowiązującej do dziś (z nieco zmienionym tytułem) ustawy z dnia 31 maja 1996 r. *o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR*, mocą której jej beneficjenci otrzymują świadczenie pieniężne w maksymalnej wysokości ok. 222 zł miesięcznie.

Ocena, czy podnoszone w toku prac legislacyjnych argumenty usprawiedliwiają zróżnicowanie prawne obu grup represjonowanych i czy niższe świadczenie pieniężne dla deportowanych do III Rzeszy nie narusza konstytucyjnego imperatywu równego traktowania nie należy jednak do administracji rządowej, ale do Trybunału Konstytucyjnego. Do chwili obecnej nie wydał on jednak wyroku, iż przyjęte przez parlament rozwiązania naruszają Konstytucję RP.

Jednocześnie chciałbym zwrócić uwagę na niedawne zmiany w prawie, które przyznały osobom deportowanym przez III Rzeszę nowe uprawnienia, które dotychczas były jedynie udziałem deportowanych do ZSRR.

Po pierwsze, od października 2018 r. deportowani przez III Rzeszę mają prawo do:

- korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach,
- korzystania z ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych bez skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,
- pierwszeństwa w dostępie do środowiskowej opieki socjalnej, w tym w uzyskaniu miejsca w domu pomocy społecznej.

Po drugie, od maja br. deportowani przez III Rzeszę mają prawo do ubiegania się o przyznanie jednorazowej lub okresowej pomocy pieniężnej udzielanej przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Na zakończenie chciałbym sprostować informację zawartą w Pańskim piśmie – otóż osób deportowanych do pracy przymusowej żyje nie 20 tys., a blisko 60 tys.

Warszawa, 7 czerwca 2019 r.

Z up. SZEFA URZĘDU
do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych
Tomasz Lis
Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego

Realizując obowiązek wynikający z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, dalej: RODO, stosowanego w naszym kraju od dnia 25 maja 2018 r., informujemy, że:

1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa, tel. 22 276-77-77, info@kombatanci.gov.pl

2) Z inspektorem ochrony danych osobowych powołanym przez administratora Pani/Pana danych osobowych może się Pan/Pani skontaktować listownie pisząc na adres ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa lub za pomocą poczty elektronicznej ido@kombatanci.gov.pl.

3) Celem przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest rozpatrzenie Pani/Pana petycji. Podstawą prawną przetwarzania tych danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO w zw. z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach.

Wszczęcie postępowania w sprawie petycji prowadzi do tego, że powstaje dokumentacja dotycząca tegoż postępowania, którą mamy obowiązek przechowywać przez określony czas. Dlatego będziemy przetwarzać Pani/Pani dane w celu archiwizacji w interesie publicznym na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) RODO, by zrealizować obowiązek określony w art. 5 ust. 1 i art. 34 ust. 1 pkt 1 z ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym.

Nie jest też wykluczone, że hipotetycznie zdarzy się taka sytuacja, że o przekazanie Pani/Pana danych osobowych zgromadzonych w postępowaniu zwrócą się do nas w przyszłości podmioty publiczne – np. sądy czy prokuratura – w przypadku których będziemy mieli prawny obowiązek przekazania im danych – tu podstawą przetwarzania danych będzie również art. 6 ust. 1 lit. c) RODO.

4) Dane zawarte w petycji nie będą zasadniczo przekazywane innym podmiotom. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być jednak hipotetycznie podmioty publiczne – sądy lub prokuratura, organy administracji, które zwrócą się do nas ze stosownym wnioskiem o udostępnienie danych, a przepisy prawa zobowiązują nas do jego realizacji. Z wnioskiem o dostęp do materiałów archiwalnych mogą się zwrócić również do nas inne podmioty, w tym osoby fizyczne – jednak gdy nie będziemy mieli prawnego obowiązku udostępnienia im dotyczących Pani/Pana materiałów archiwalnych, ewentualne udostępnienie nastąpi tylko za Pani/Pana zgodą, o którą wystąpimy w odrębnej korespondencji. Pani/Pana dane adresowe prześlemy również podmiotom świadczącym usługi pocztowe, by móc z Panią/Panem prowadzić korespondencję. Jeśli jednak wyrazi Pana zgodę na upublicznienie na stronie internetowej Urzędu swoich danych osobowych (art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach), dostęp do tych danych będzie miał każdy.

Pani/Pana danych osobowych nie będziemy przekazywać tzw. procesorom, czyli innym podmiotom przetwarzającym dane w naszym imieniu

5) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane wieczyście, co wynika z obowiązujących przepisów archiwalnych. W przypadku zmiany przepisów lub wytycznych organów publicznych uprawnionych do ich formułowania, powyższe okresy mogą ulec zmianie.

6) Ma Pani/Pan prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania (poprawienia), usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych.

7) Przepisy RODO obligują nas do poinformowania, że przysługuje Pani/Panu również prawo do wniesienia sprzeciwu - z przyczyn związanych z Pani/Pana szczególną sytuacją - wobec przetwarzania dotyczących Pani/Pana danych osobowych. Jednak sprzeciw ten w istocie może

być skutecznie zrealizowany w przypadkach przetwarzania danych przez administratora na podstawie tych przepisów RODO, które nie są podstawą przetwarzania przez nas danych osobowych Pani/Pana dotyczących.

8) Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO.

9) Podanie przez Panią/Pana danych jest warunkiem ustawowym - jeśli chce Pani/Pan, by Pani/Pana petycja były rozpoznane, to podanie danych osobowych jest obowiązkowe, a ich niepodanie uniemożliwi Szefowi UdSKiOR rozpoznanie petycji.

10) Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane.